HÖGSKOLAN DALARNA

Utbildningsplan

Grundlärarprogrammet - Förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3

240 högskolepoäng

Master of Arts in Primary Education Pre-School Class and School Years 1-3

*240 Credits *)*

Fastställd i Utbildnings- och Forskningsnämnden för Lärarutbildningsområdet 2011-01-26
Gäller fr.o.m. 2011-08-29

Reviderad 2014-03-07

*) 1 Credit = 1 ECTS

1. Programmets mål

1.1 Mål enligt Högskolelagen (1992:1434), 1 kap. 8 §:

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska, utöver vad som gäller på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete. (Lag 2006:173)

1.2 Examensmål enligt Högskoleförordningen (1993:100), bilaga 2:

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse
För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt,
- visa fördjupad kunskap om grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning och om barns kommunikation och språkutveckling,
- visa kännedom om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kunskap om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa

forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga
För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1–3 och för grundlärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6 ska studenten

- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat, för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.
  För grundlärarexamen ska studenten också
- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhets-perspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska

verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt
För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

1.3 Utbildningsprogrammets mål

För grundlärarexamen inriktning förskoleklass och grundskolans år 1-3 vid Högskolan Dalarna ska studenten, utöver de mål som anges i examensordningen

- visa kunskaper om betydelsen av teknikburna kunskapsprocesser i utbildning och skola samt visa förståelse för de förändringar som sker i kunskapsprocesser hos och mellan individer och organisationer i en tid av accelererande användning av informations- och kommunikationstekniska tillämpningar,
- visa färdighet och förmåga att använda modern informationsteknologi som ett redskap att utveckla nya sätt att leka och lära i skolan, och
- visa förståelse för betydelsen av att integrera internationella, interkulturella och globala perspektiv inom undervisning och lärande genom att sätta in sina egna studier och sitt kommande yrke inom den svenska skolan i ett internationellt och globalt sammanhang.

2. Huvudsaklig uppläggning

2.1 Omfattning enligt Högskoleförordningen (1993:100), bilaga 2

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 240 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 165 högskolepoäng i svenska, matematik, engelska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen

och teknik. För svenska och matematik krävs minst 30 högskolepoäng i vardera ämne och för engelska krävs minst 15 högskolepoäng. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygsättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Självständigt arbete (examensarbete)
För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort två självständiga arbeten (examensarbeten) om vardera minst 15 högskolepoäng i ett av de ämnen som studeras inom utbildningen [1].

2.2 Utbildningens struktur
Grundlärarutbildningen vid Högskolan Dalarna innehåller två integrerade utbildningsområden, pedagogiskt arbete och centrala ämnesstudier. Området pedagogiskt arbete består i sin tur av utbildningsvetenskaplig kärna, verksamhetsförlagd utbildning och två examensarbeten [2].

1. *Pedagogiskt arbete 120 högskolepoäng*
   Studierna inom pedagogiskt arbete fördelas enligt följande

   - *Utbildningsvetenskaplig kärna 60 högskolepoäng*
     Kurserna omfattar kunskaper om utveckling, lärande och socialisation samt skolans och den pedagogiska verksamhetens mål och villkor. Kurserna behandlar också pedagogiskt ledarskap, läroplansteori och didaktik, konflikthantering, sociala relationer, yrkesetiska perspektiv, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utbildningsvetenskaplig forskning, bedömning och betygsättning, specialpedagogik, skola i samverkan samt utvärdering och utvecklingsarbete inom grundskolan. Kurserna omfattar också skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

   - *Verksamhetsförlagd utbildning 30 högskolepoäng*
     Den verksamhetsförlagda utbildningen integreras med såväl de centrala ämnesstudierna som den utbildningsvetenskapliga kärnan.

   - *Examensarbete 30 högskolepoäng*

Examensarbetet är uppdelat i två arbeten om 15 högskolepoäng vardera och innebär en ämnesdidaktisk fördjupning inom något av de undervisningsämnen som ingår i utbildningen.

2. *Centrala ämnesstudier 120 högskolepoäng*
   Kurserna omfattar kunskaper om läs- och skrivutveckling och om barns kommunikation och språkutveckling i ett mångkulturellt samhälle, matematik för yngre barn och hur barns matematiska begreppsutveckling och lärande stimuleras. Studierna består också av engelska, samhällsorientering, naturorientering och teknik. Praktiska och estetiska moment integreras i kurserna.

Utbildningen inleds med kursen *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag i förskoleklass och grundskolans åk 1-6, 15 högskolepoäng*, vilken ingår i den utbildningsvetenskapliga kärnan och samläses med inriktning grundskolans årskurs 4-6. Därefter integreras de två utbildningsområdena i tre ämnesblock om vardera 45 högskolepoäng (30 hp ämnesstudier, 7,5 hp utbildningsvetenskaplig kärna, 7,5 hp VFU). Utbildningen varvar sedan ytterligare kurser inom den utbildningsvetenskapliga kärnan med fördjupade ämnesstudier. Examensarbetena finns med som en röd tråd genom utbildningen och avslutas och redovisas under termin sju och åtta, det senare i samband med den avslutande verksamhetsförlagda utbildningen.

2.3 Partnersamverkan

Grundlärarutbildningen vid Högskolan Dalarna kännetecknas av en nära och väl utvecklad samverkan med kommunala och fristående skolor. Redan under utbildningens första termin knyts studenten till en skola/partnerområde som han eller hon tillhör under hela sin studietid. Härigenom ges möjlighet att redan under utbildningen vara delaktig i konkret pedagogisk verksamhet, såväl under den verksamhetsförlagda utbildningen som genom uppgifter som genomförs löpande under utbildningen och andra individuellt planerade kontakter. Skolan/partnerområdet eller kommunen har ett samarbetsavtal med högskolan, och de verksamhetsförlagda lärarutbildarna bör ha genomgått en handledarutbildning för uppdraget. Samverkande skolor har på så vis ett utbildningsansvar under den verksamhetsförlagda utbildningen och ett fadderansvar under studentens hela utbildning.

Den kontinuerliga partnersamverkan innebär att teori och praktik hela tiden integreras genom att studenten under sina högskoleförlagda studier genomför ett antal fältdagar i skolan, samtidigt som de verksamhetsförlagda delarna av utbildningen även består av studier och seminarier tillsammans med högskoleförlagda lärarutbildare.

Samverkan sker även genom att examensarbetena kopplas till såväl högskolans forskningsmiljöer som till grundskolors utvecklingsbehov. Examensarbetena utgår från angelägna utvecklingsområden/frågeställningar för att därigenom kunna bidra till utveckling av skolans verksamhet.

2.4 Internationalisering

Inom programmet ges internationella och globala perspektiv genom kurslitteraturen, möten med internationella gästlärare och studenter på campus och via nätet samt genom att studenten erbjuds möjlighet att läsa kurser utomlands. Inom programmet ges möjlighet till utlandsstudier inom utbildningens samtliga områden eftersom

programmets kurser kan ersättas med kurser vid något av de utländska lärosäten som Högskolan Dalarna har avtal med. Det finns även möjlighet för studenter att förlägga en del av den verksamhetsförlagda utbildningen utomlands, vilken då följs upp av kursens lärare vid högskolan och av ansvariga VFU-lärare vid skolan på samma sätt som vid den ordinarie nätbaserade utbildningen.

[1] Med ämne avses här undervisningsämne vilket möjliggör ämnesövergripande eller tematiska arbeten inom t.ex. SO, NO och teknik.

[2] Observera att utbildningens båda examensarbeten (sammanlagt på 30 högskolepoäng) och all VFU (sammanlagt 30 högskolepoäng) vid Högskolan Dalarna räknas till området Pedagogiskt arbete men fullgörs alltid inom något av de ämnen som ingår i utbildningen. Därigenom uppfylls Examensordningens krav på minst 165 högskolepoäng ämnesstudier.

3. Programmets kurser

3.1 Pedagogiskt arbete

Inom grundlärarutbildningen vid Högskolan Dalarna svarar ämnet pedagogiskt arbete för kurserna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan som alla studenter ska ha för att avlägga grundlärarexamen. Pedagogiskt arbete som ämne fokuserar den pedagogiska yrkesverksamhetens praktik och teori, vars samband diskuteras och analyseras genom olika ämnesdiscipliners pedagogiska, didaktiska och ämnesdidaktiska perspektiv. Ämnet är således mångvetenskapligt och integrerar teorier och metoder från olika forskningsfält där den pedagogiska yrkesverksamheten står i centrum.

3.1.1 Utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning

Kurserna i pedagogiskt arbete inom grundlärarprogrammet består av 60 högskolepoäng utbildningsvetenskaplig kärna och 30 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning samt utbildningens två examensarbeten om 15 högskolepoäng vardera. Kurserna bygger på varandra vilket innebär en progression och fördjupning beträffande såväl innehåll som krav på förmåga till analys, reflektion, självständighet och pedagogiskt ledarskap. På så vis integreras de utbildningsvetenskapliga kärnkurserna med den verksamhetsförlagda utbildningen.

En väsentlig uppgift inom verksamhetsförlagd utbildning är att studenten, i samarbete med och med stöd av erfarna lärare, ska planera, bedriva och analysera pedagogisk verksamhet inom det aktuella ämnes-/kunskapsområdet. Studenten ska successivt bygga upp en grundläggande didaktisk kunskap, som innebär förmåga att i tanke och handling relatera frågor om val av innehåll och arbetsformer till verksamhetens mål och till elevers förutsättningar och meningsskapande. De två första VFU-kurserna ligger på grundnivå 1, den tredje kursen på grundnivå 2 och den fjärde och avslutande kursen ligger på avancerad nivå. Inom den verksamhetsförlagda utbildningen finns en tydlig progression där studenten inledningsvis med stöd av verksamma lärare inskolas i den pedagogiska verksamheten. Graden av självständighet ökar successivt och inom den sista kursen med verksamhetsförlagd utbildning, på avancerad nivå, förväntas studenten visa sådana pedagogiska och ämnesdidaktiska kunskaper och färdigheter som krävs såväl för att självständigt som i samarbete med verksamma lärare leda den pedagogiska verksamheten. En viktig förmåga är härvidlag att analysera och reflektera öververksamheten med utgångspunkt i för verksamheten relevant didaktisk och

ämnesdidaktisk forskning och teoribildning.

Den verksamhetsförlagda utbildningen är förlagd till skolor som har ett samverkansavtal med Högskolan Dalarna och genomförs inom den åldersgrupp som utbildningen avser. För de kurser som innehåller verksamhetsförlagd utbildning, liksom för programmets övriga kurser, finns alltid bedömningskriterier som utgör underlag för den slutgiltiga bedömningen av studentens måluppfyllelse.

3.1.2 Examensarbeten

I grundlärarutbildningen med inriktning förskoleklass och grundskolans skolår 1-3 fullgör studenten två självständiga ämnesdidaktiska examensarbeten om vardera 15 högskolepoäng. Examensarbetena introduceras tidigt i studierna men avslutas och redovisas mot slutet av utbildningen. Det första arbetet skrivs under utbildningens sjunde termin och ligger på grundnivå 2, medan det andra arbetet färdigställs under den åttonde och sista terminen och ligger på avancerad nivå. Syftet med examensarbetena är att stärka den blivande lärarens yrkeskompetens, där självständighet och förmåga till kritisk analys är centrala värden.

Vid Högskolan Dalarna är examensarbetena en angelägenhet för hela utbildningen och inte enbart de specifika examensarbeteskurserna. Förmågan till vetenskapligt tänkande och skrivande utvecklas successivt under utbildningen, men fokuseras i kärnkursen *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning* (7,5 hp) som läses under samma termin som det första examensarbetet. Under denna kurs behandlas vissa generella vetenskapsteoretiska, forskningsetiska och forskningsmetodiska frågor samt forsknings- och analysverktyg som studenten behöver för sina kommande examensarbeten.

Lärarstudenterna genomför sina examensarbeten inom de ämnesdidaktiska områden som byggs upp dels av den forsknings- och handledarkompetens som finns vid högskolan, dels utifrån de kunskaps- och utvecklingsbehov som finns hos högskolans partnerskolor och partnerområden. De studerande möter representanter för de ämnesdidaktiska områdena tidigt i utbildningen för att informeras om aktuell och pågående forskning, och får då möjlighet att diskutera idéer relaterade till examensarbetet som uppkommit under såväl ämnesstudierna som den verksamhetsförlagda utbildningen. Det första arbetet är forskningsförberedande och inriktas i första hand mot analys av tidigare forskning utifrån en avgränsad ämnesdidaktisk frågeställning. Därigenom läggs en vetenskaplig grund för det andra examensarbetet där de studerande genom en empirisk studie förväntas bidra med ny kunskap inom ett avgränsat område som kan bidra till det kollektiva lärandet inom utbildningsvetenskapen såväl som till utvecklingen av skolans ämnesundervisning.

3.1.3 Programmets kurser inom Pedagogiskt arbete

(Utbildningsvetenskaplig kärna 60 högskolepoäng, VFU 30 högskolepoäng samt två examensarbeten om 15 högskolepoäng vardera)

- *Skolväsendets historia och samhällsuppdrag i förskoleklass och grundskolans åk 1-6, 15 högskolepoäng, Grundnivå 1*
  Kursen introducerar studenten till lärarutbildningen och grundskolan samt till ett vetenskapligt förhållningssätt. Studenten utvecklar förståelse för yrkets komplexitet och insikt i på vilket sätt den egna utbildningen syftar till att skapa

ökad förmåga att hantera densamma. Grundskolans samhällsuppdrag, organisation och styrning står i fokus. Kursen behandlar också skolformens historiska framväxt och utveckling och ger historiska perspektiv på elever och lärare utifrån genus och social och etnisk bakgrund. Studenten får ta ställning till grundläggande utbildningsfrågor som: Varför skola? Vad är lärarutbildning? och Vad är kunskap och vetenskap? Under kursen introduceras studenten till sin VFU-skola.

- *Didaktik och ledarskap i förskoleklass och grundskolans åk 1-3, 15 högskolepoäng (varav 7,5 högskolepoäng VFU), Grundnivå 1*
  Det övergripande målet för kursen är att studenten ska utveckla ett pedagogiskt ledarskap. I kursen studeras olika ledarskapsteorier inom skola och samhälle, i ett historiskt, filosofiskt och internationellt perspektiv. Generella didaktiska frågor kring planering, ledarskap och ledarstilar ingår också i studierna. Kursen integreras med såväl ämnesstudierna som den verksamhetsförlagda delen av utbildningen inom ämnesblock 1.

- *Utveckling och lärande i förskoleklass och grundskolans åk 1-3, 15 högskolepoäng (varav 7,5 högskolepoäng VFU), Grundnivå 1*
  Kursens övergripande syfte är att studenten utvecklar kunskaper om och förståelse för olika teorier om lärande och utveckling, inbegripet barns rörelseutveckling och motoriska lärande. Kursen ger också insikter i hur dessa teorier kan leda till olika förhållningssätt till verksamheten i grundskolan. I kursen behandlas vetenskapligt baserade kunskaper om människan som biologisk, social och kulturell varelse i ett nationellt, internationellt och historiskt perspektiv. Utifrån denna kunskap ges studenten tillfälle att reflektera över informationsteknologins betydelse för utvecklingen av nya lärandeformer i grundskolan. Kursen integreras med såväl ämnesstudierna som den verksamhetsförlagda delen av utbildningen inom ämnesblock 2.

- *Sociala relationer, konflikter och makt i förskoleklass och grundskolans åk 1-3, 15 högskolepoäng (varav 7,5 högskolepoäng VFU), Grundnivå 2*
  Kursen tar sin utgångspunkt i att skolan är en mötesplats för människor där bland annat ålder, kön och etnicitet är viktiga aspekter för förståelsen av sociala relationer. I kursen behandlas det pedagogiska ledarskapet i relation till den komplexa väv av sociala relationer med tillhörande potentiella konflikter som präglar skolans vardag. Yrkesetiska och normkritiska perspektiv på hur dessa relationer beskrivs och hanteras är centrala. Genom dessa perspektiv problematiseras föreställningar om vad en god människa är (en god elev och en god lärare) och vad som är goda handlingar. Som utgångspunkter för diskussion fungerar begrepp som makt, mångfald, välvilja, tolerans, omsorg, demokrati. Till detta kopplas styrdokument och FN:s barnkonvention samt yrkesetiska frågeställningar. Kursen integreras med såväl ämnesstudierna som den verksamhetsförlagda delen av utbildningen inom ämnesblock 3.

- *Specialpedagogik, pedagogisk dokumentation och bedömning för grundlärare F-3, 7,5 högskolepoäng, Avancerad nivå*
  Kursens övergripande mål är att studenten ska utveckla fördjupade kunskaper om bedömning och dokumentation i grundskolans tidiga år. Olika pedagogiska och specialpedagogiska teorier och arbetssätt studeras för att studenten ska

kunna dokumentera, analysera och med fördjupad förståelse bedöma elevers lärande och utveckling. Kursen behandlar även hur resultatet av bedömningar kan kommuniceras i samtal med elever och vårdnadshavare och den betydelse ett inkluderande perspektiv får för planering och genomförande av den pedagogiska verksamheten.

- *Vetenskapsteori och utbildningsvetenskaplig forskning för grundlärare F-3, 7,5 högskolepoäng, Avancerad nivå*
  Kursen innehåller en fördjupning i vetenskapsteori för att vidareutveckla studentens vetenskapliga skrivande. Bland annat behandlas forskningsmetodik, källkritik och forskningsetik inom utbildningsvetenskap och skolforskning med fokus på analys och tillämpning av forskningsresultat i det pedagogiska arbetet.

- *Examensarbete 1 för grundlärarexamen inriktning F-3, 15 högskolepoäng, Grundnivå 2*
  Kursens övergripande mål är att studenten ska kunna genomföra en självständig ämnesdidaktisk undersökning av forskningsförberedande karaktär inom något av de undervisningsämnen som ingår i utbildningen. Eftersom examensarbetet är av forskningsförberedande karaktär inriktas det i första hand mot litteraturstudier av tidigare forskning utifrån en väl avgränsad ämnesdidaktisk frågeställning. Under kursen fördjupar studenten sin förståelse för betydelsen av forskningsförankring i förhållande till kunskapsutveckling och verksamhetsutveckling inom grundskoleområdet.

- *Examensarbete 2 för grundlärarexamen inriktning F-3, 15 högskolepoäng, Avancerad nivå*
  Kursens övergripande mål är att ytterligare stärka och befästa den blivande lärarens vetenskapliga yrkeskompetens, där självständighet och förmåga till kritisk analys är centrala värden. Studentens arbete förväntas vidare kunna bidra dels till kunskapsutveckling inom ett avgränsat ämnesdidaktisk område, dels till verksamhetsutveckling inom sin partnerskola och/eller partnerområde. På så vis är det i detta andra examensarbete som studenten får möjlighet att utveckla och visa de fördjupade ämnesdidaktiska kunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen.

- *Utvärdering och utvecklingsarbete i förskoleklass och grundskolans åk 1-3, 15 högskolepoäng (varav 7,5 högskolepoäng VFU), Avancerad nivå*
  Kursens övergripande mål är att studenten utvecklar fördjupad kunskap om utvärdering av den pedagogiska verksamhetens innehåll och organisation. Studenten utvecklar också en fördjupad kunskap om hur skolans verksamhet kan utvecklas i relation till gällande styrdokument.
  Kursen innehåller 7,5 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning under vilken studenten självständigt planerar, genomför och utvärderar egen undervisning. Förmåga till reflektion och analys är härmed centrala.

3.2 Centrala ämnesstudier 120 högskolepoäng

Kurserna inom de centrala ämnesstudierna är yrkesförberedande i den mening att såväl innehåll som arbetsformer förbereder för pedagogisk verksamhet inom förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3. Det innebär att kurserna genomsyras av reflektion över ämnesinnehåll, ämnesområdenas centrala begrepp samt kunskaper om

elevers utveckling och lärande. Genom dessa kurser tillägnar sig studenten så kvalificerade kunskaper att han eller hon självständigt kan förhålla sig till styrdokumentens krav, välja innehåll i verksamheten och analysera konsekvenserna av de didaktiska valen. Praktiska och estetiska moment integreras i samtliga kurser.

3.2.1. Programmets kurser inom centrala ämnesstudier

- *Svenska 1a för grundlärare F-3 och 4-6: Barns språkutveckling 7,5 högskolepoäng, Grundnivå 1, Svenska språket*
  Det övergripande målet med kursen är att studenten utvecklar kunskaper om tal- och skriftspråkutveckling utifrån olika teoretiska perspektiv samt kunskaper om svenska språkets grundläggande struktur och fonetik, särskilt av betydelse för barns och elevers språkutveckling, i ett första- såväl som andraspråksperspektiv. Därtill studeras språkets meningsskapande och kommunicerande funktion ur ett språkutvecklingsperspektiv. I kursen behandlas även språkutvecklande tal och samtal i klassrummet, och hur tal kan organiseras och bedömas.

- *Svenska 1b för grundlärare F-3: Läsinlärning och läsutveckling, 7,5 högskolepoäng, Grundnivå 1, Svenska språket*
  Det övergripande målet med kursen är att den studerande tillägnar sig teoretiska och praktiska kunskaper om elevers skriftspråksutveckling och om deras möten med skönlitteratur och sakprosa. Kursen fokuserar i första hand den tidiga läsinlärningen och de första skolårens läsutveckling, samt hur läsutveckling stimuleras i förskoleklass och grundskolans år 1-3. Vidare behandlas språkmiljöer och organisation av undervisning, samt fantasins och lekens, estetiska lärprocessers och digitala lärresursers betydelse för elevers språkutveckling och lärande.

- *Matematik 1a för grundlärare F-3, 7,5 högskolepoäng, Grundnivå 1, Matematikdidaktik*
  Kursens övergripande mål är att den studerande utifrån aktuell matematikdidaktisk forskning och teorier om elevers lärande utvecklar sina matematiska förmågor och kunskaper för att ansvara för matematiklärandet för barn i förskoleklass och elever i årskurs 1-3. Särskild tonvikt läggs under kursen på studentens egna matematiska förmågor, kunskaper och utvecklandet av ett matematiskt språk.

- *Matematik 1b för grundlärare F-3, 7,5 högskolepoäng, Grundnivå 1, Matematikdidaktik*
  Kursens övergripande mål är att den studerande vidareutvecklar och fördjupar sina matematiska förmågor och kunskaper samt utifrån aktuell matematikdidaktisk forskning utvecklar sina förmågor att skapa lärandesituationer för elever i årskurs F-3. Utifrån aktuella styrdokument planeras ett innehåll där kreativa och estetiska lärprocesser ger elever möjlighet att utveckla matematiska förmågor.

- *Tematisk kurs inom SO, NO och teknik för grundlärare årskurs F-3, 30 högskolepoäng, Grundnivå 1, Naturvetenskap*
  Kursens övergripande mål är att studenten utvecklar såväl ämnesteoretiska

som ämnesdidaktiska kunskaper inom grundskolans ämnesområden SO, NO och teknik. I centrum för kursen står människans interaktion med sin omgivning och sambandet mellan miljö, befolkning och resursutnyttjande i ett globalt och ett lokalt perspektiv. Vidare behandlas begreppet hållbar utveckling och hur tekniken påverkar och har påverkat människa och miljö. Utifrån ett idéhistoriskt perspektiv diskuteras också människans varierande levnadsvillkor och syn på sin omvärld.

- *Engelska för grundlärare i F-3, 15 hp, Grundnivå 1, Engelska*
  Kursens övergripande mål är att studenten utvecklar en god muntlig och skriftlig kommunikativ förmåga i engelska, en grundläggande kunskap om det engelska språkets struktur samt att de kan skapa goda betingelser för unga elevers lärande i engelska. Studier i språkdidaktik utgör därför ett centralt innehåll i kursen. Bilder, rim och ramsor, sånger och rollspel utgör viktiga inslag i kursen. Den nya teknikens möjligheter att berika såväl elevernas lärande som lärarens undervisning tas även upp. Studenterna reflekterar kontinuerligt över innehållet i kursen och hur det kan omsättas i praktiskt klassrumsarbete.

- *Svenska 2a för grundlärare F-3: Skrivande, skrivundervisning och skrivutveckling 7,5, Grundnivå 2, Svenska språket*
  Det övergripande målet med kursen är att den studerande tillägnar sig teoretiska och praktiska kunskaper om elevers skriftspråksutveckling och om deras skrivande av olika typer av texter. I kursen studeras således teoretiska och didaktiska perspektiv på samhällets textkultur med särskilt fokus på skolans skrivande. Vidare behandlas organisation av undervisning och bedömning, samt tryckta och digitala mediers betydelse för elevers skrivutveckling och lärande. Språkets betydelse för kommunikation, meningsskapande och lärande behandlas.

- *Svenska 2b för grundlärare F-3: Skönlitterära perspektiv och språklig variation, 7,5 hp, Grundnivå 2, Svenska språket*
  Det övergripande målet med kursen är att den studerande tillägnar sig teoretiska och praktiska kunskaper om dels skönlitteratur, dels svenska språkets variation och genrer. I kursen studeras teoretiska och didaktiska perspektiv på skönlitteratur, med särskilt fokus på barn- och ungdomslitteratur. Det svenska språkets historiska utveckling och olika former av samtida variation belyses, liksom Sveriges officiella minoritetsspråk och dagens språksituation. Vidare behandlas genrepedagogik samt den moderna informations- och kommunikationsteknologins betydelse för svenskämnets innehåll och arbetsformer.

- *Text, kommunikation och lärande i en mångkulturell skola, 15 hp, Grundnivå 2, Svenska språket*
  Kursens övergripande mål är att studenten fördjupar sina kunskaper om barns språkutveckling genom att utveckla förståelse av det vidgade textbegreppet och hur olika kommunikationsmedier, såsom berättande, visuella och gestaltande, kan användas för att stimulera barns språkliga utveckling i en mångkulturell skola. Studenten utvecklar förmågan att stimulera elever med skiftande språklig bakgrund att utforska olika mediers uttrycksmöjligheter. Kunskaper om olika sorters textgenrer, såsom barnlitteratur, film, dataspel och bildkommunikation är

viktiga i dagens samhälle, varför stor vikt läggs vid att studenten också utvecklar sin förmåga att analysera och samtala om olika slags språkliga och gestaltande texter och uttryck.

- *Matematik 2a och 2b för grundlärare F-3, 15 högskolepoäng, Grundnivå 2, Matematikdidaktik*
  Kursens övergripande mål är att den studerande fördjupar sina kunskaper om hur man utifrån gällande styrdokument och matematikdidaktisk forskning som lärare kan stimulera och stödja, såväl som analysera och bedöma, elevers matematiska utveckling. Studenten fördjupar också förmågan att förklara och tillämpa grundläggande matematiska begrepp.

4. Examensbenämning

Studerande som med godkänt resultat genomgått programmets kurser och i övrigt uppfyller målen för utbildningen, erhåller, efter ansökan, examensbevis för *Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3* omfattande 240 högskolepoäng (*Master of Arts in Primary Education - Pre-School Class and School Years 1-3*, 240 Credits). Examen avläggs på avancerad nivå.

Betyg sätts på del av kurs och på fullständig kurs på sätt som framgår av kursplanen. Inom programmet används graderade betyg, d.v.s. Väl *godkänd, Godkänd* eller *Underkänd*.

5. Behörighetskrav

Områdesbehörighet 6b/A6b eller motsvarande kunskaper.